

Vt 8 parantaminen keskustan kohdalla, toteuttamissopimus

Kaupunginhallitus 01.09.2025 § 348

Valmistelija Kaupunkisuunnittelupäällikkö Päivi Cainberg ja erityisasiantuntija Jouni Laitinen

Valtatie 8 on Länsi-Suomen rannikkoalueen pääväylä ja osa TEN-T-verkkoa. Kokkolan kohdalla valtatie 8 kautta kulkee pääosa Kokkolan Ykspihlajan sataman tiekuljetuksista. Raskaan liikenteen määrä valtatiellä on suuri. Kokkolan kohdalla valtatiellä on myös merkittävä määrä paikallisliikennettä.

Liikennemäärät ovat kasvaneet valtatiellä 8 noin 10 % kymmenessä vuodessa. Suunnittelujaksolla tapahtuu enemmän henkilövahinkoon johtavia onnettomuuksia kuin vastaavilla tiejaksoilla muualla Pohjois-Suomessa.

Kirkkolehdon kiertoliittymän kapasiteetti on täysin käytössä ruuhka-aikoina. Kiertoliittymän tulosuunnilla esiintyy päivittäin jonoutumista. Satamasta tuleva liikenne ruuhkautuu pahimmin. Kokkolan kohdalla valtatie 8 liikennevaloliittymissä esiintyy lievempää jonoutumista.

Nyt alkava rakentamissuunnittelu käsittää keskustajakson, joka on osa laajempaa Valtatie 8 parantamishanketta välillä Kirkkolehdon kiertoliittymä - valtateiden 8 ja 28 liittymäalue. Tälle laajemmalle jaksolle valmistui tiesuunnitelma vuonna 2024. Vuoden 2024 joulukuussa myönnetty rahoitus käsittää kuitenkin vain tämän 1. vaiheen toteutuksen.

Parantamishanke sisältää mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Kirkkolehdon kiertoliittymän kapasiteettia parannetaan lisäkaistoilla.
- Satamatieltä poistetaan Vaunumiehenkadun tasoliittymä, joka sijaitsee hyvin lähellä kiertoliittymää. Korvaava yhteys rakennetaan kolmihaaraliittymänä valtatielle 8 Kirkkolehdon kiertoliittymän eteläpuolelle.
- Höyläämökadun tasoliittymä Satamatielle muutetaan suuntaisliittymäksi ja alueelta rakennetaan lisäksi uusi yhteys kiertoliittymänä Vaasantielle.
- Valtatie 8 parannetaan nelikaistaiseksi Latojankadun ja vt 13 eritasoliittymän välillä.
- Liittymisrampin geometriaa valtatieltä 13 valtatielle 8 Oulun suuntaan parannetaan.

Ennen rakennusurakan kilpailuttamista Väylävirasto, Kokkolan kaupunki ja Fintraffic Oy laativat vielä erillisen kolmikantaisen toteuttamissopimuksen. Toteuttamissopimuksessa määritellään tarkemmin mm. kustannusjaon sisältö, työnaikaiset

kunnossapitovastuut, omaisuuden siirtymisen ajankohta omistajille, ohjeet ja laatuvaatimukset rakennustyön toteuttamiseen ja työnaikaisen liikenteen ohjaamiseen. Toteuttamissopimus viedään lähtökohtaisesti valtuuston hyväksyttäväksi.

Väylävirasto esittää Kokkolan kaupungille rakentamissuunnittelusopimusta, jossa Väylävirasto ja Kokkolan kaupunki sitoutuvat suunnitteluttamaan "Vt 8 parantaminen Kokkolan kohdalla, Kokkolan keskusta" hankkeen yhteisrahoitteisena hankkeena. Sopimuksella kaupunki valtuuttaa Väyläviraston toimimaan hankkeen rakennuttajana ja tilaajana sekä kilpailuttamaan, tekemään hankintapäätöksen ja allekirjoittamaan hankintasopimuksen sekä vastaanottamaan tarvittavat rakentamissuunnittelun ja siihen liittyvät lisäpohjatutkimusurakat ja palveluhankinnat myös kaupungin omistukseen tulevien väylien ja rakenteiden osalta kaupungin puolesta. Lisäksi Kokkolan kaupunki sitoutuu järjestämään hankkeen ylijäämämaiden sijoituksesta mahdollisesti aiheutuvan ympäristöluvitustarpeen Kokkolan Sataman kanssa. Ylijäämämaiden määrä tarkentuu rakentamissuunnittelun aikana.

Tiesuunnitelmavaiheen kustannusjaon periaatteella suunnittelu- ja pohjatutkimusten kustannukset jakautuvat suhteessa 75% valtio, 25% Kokkolan kaupunki. Suunnittelutyön kustannusarvio on noin 920 000 euroa, mutta lopullinen summa selviää rakentamissuunnittelun kilpailutuksen jälkeen.

Osana rakentamissuunnitelmaa Kokkolan kaupunki ja Fintraffic Oy toteutettavat yhteishankintana liikennevalojen rakentamissuunnittelun, jossa kustannukset jakaantuvat tulohaarojen suhteessa (tiesuunnitelmassa arvioitu kulujen jakaantuvan 50%/50%).

Täten kustannusarvio rakentamissuunnittelun kaupungille tulevasta maksuosuudesta on noin 330 000 euroa, josta 230 000 euroa muodostuu rakentamissuunnittelusta ja 100 000 euroa rakentamissuunnittelun yhteydessä tehtävistä lisäpohjatutkimuksista ja selvityksistä. Vuoden 2025 hankintojen osalta on määrärahat varattu talousarviossa.

Oheisaineisto 1 Rakentamissuunnittelusopimusluonnos
Oheisaineisto 2 Yleissuunnitelmakartta

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä rakentamissuunnittelusopimuksen
2. valtuuttaa kaupunginjohtaja Stina Mattilan ja hallintojohtaja Ben Weizmannin allekirjoittamaan sopimuksen

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.

Kaupunginhallitus 04.05.2026
280/08.00.00/2022

Valmistelija

Kaupunkisuunnittelupäällikkö Päivi Cainberg ja
kaupunkiympäristöjohtaja Nina Kujala

Vt 8:n parantamista koskeva rakentamissuunnitelma valmistuu kesäkuussa 2026, minkä jälkeen rakennusurakka kilpailutetaan. Rakentamisen on tarkoitus käynnistyä loppuvuodesta 2026 ja hankkeen arvioidaan valmistuvan syksyllä 2028.

Hankkeen toteutusta koskevat sopimukset laaditaan kahdessa osassa. Kokkolan kaupungin ja Väyläviraston välinen toteuttamissopimus muodostaa hankkeen pääsopimuksen. Sopimus koskee valtatie 8 parantamiseen liittyvien tie-, katu- ja muiden väylärakenteiden toteutusta, rakennuttamista, kustannusten ja rahoituksen jakoa sekä omistus- ja kunnossapitovastuita. Sopimuksessa kaupunki valtuuttaa Väyläviraston toimimaan hankkeen rakennuttajana ja tilaajana sekä kilpailuttamaan ja vastaanottamaan urakat myös kaupungin omistukseen tulevien rakenteiden osalta.

Tiesuunnitelman kustannusarvion mukaan hankkeen kokonaiskustannukset ovat arviolta 18 miljoonaa euroa (alv 0 %), josta kaupungin rahoitusosuus on 25 % ja Väyläviraston osuus 75 %. Kaupungin osuus on siten noin 5 miljoonaa euroa. Väyläviraston osalta toteutuskustannusten enimmäismäärä on valtion talousarviossa myönnetty sopimusvaltuus 13 miljoonaa euroa (alv 0 %).

Hankkeeseen kuuluvista liikennevalotöistä laaditaan erillinen toteuttamis- ja vastuunjakosopimus Kokkolan kaupungin ja Fintraffic Tie Oy:n välillä. Sopimus koskee liikennevalojen ja niihin liittyvien laitteiden toteutusta, kustannusten jakoa liittymäkohtaisesti sekä omistus- ja kunnossapitovastuita. Kaupunki ja Fintraffic rahoittavat liikennevalotyöt sovitun kustannusjaon mukaisesti, ja Väylävirasto toimii osapuolten valtuuttamana rakennuttajana yhteishankintojen osalta.

Liikennevalotöiden toteutuskustannus on 706 192 euroa (alv 0 %), josta Fintraffic Tie Oy:n osuus on 64 % (noin 452 000 euroa) ja Kokkolan kaupungin osuus 36 % (noin 254 000 euroa). Väylävirasto ei osallistu liikennevalotöiden kustannuksiin. Lopullinen kustannusjako täsmentyy urakkakilpailutuksen jälkeen.

Edellä esitetyn perusteella kaupungille aiheutuva kokonaiskustannusarvio hankkeesta on noin 5,25 milj. euroa. Talousarviossa 2026 on hankkeelle varattu 5.9 milj. euroa vuosille 2026-2028.

Oheisaineisto 1 Sopimus Vt 8 parantaminen Kokkolan kohdalla, Kokkolan keskusta 1. vaihe -hankkeen toteuttamisesta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä Väylävirasto ja Kokkolan kaupunki

Oheisaineisto 2 Toteuttamis- ja vastuunjakosopimus Vt 8 parantaminen Kokkolan kohdalla, Kokkolan keskusta 1. vaiheen -hankkeen liikennevalotyöt Fintraffic Tie Oy ja Kokkolan kaupunki

Oheisaineisto 3 Yleissuunnitelmapakettia

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä Kokkolan kaupungin ja Väyläviraston välisen toteuttamissopimuksen Vt 8 parantaminen Kokkolan kohdalla, Kokkolan keskusta 1. vaihe -hankkeen toteuttamisesta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä,
2. hyväksyä Kokkolan kaupungin ja Fintraffic Tie Oy:n välisen toteuttamis- ja vastuunjakosopimuksen Vt 8 parantaminen Kokkolan kohdalla, Kokkolan keskusta 1. vaiheen liikennevalotyöt,
3. valtuuttaa kaupunginjohtajan ja hallintojohtajan allekirjoittamaan edellä mainitut sopimukset sekä tekemään niihin teknisluonteisia, sisällöllisesti vähäisiä tarkennuksia.

Päätös